

Jerzy Kądziała

"Wczesne opowiadania i nowele Stefana Żeromskiego", Jan Kucharski, "Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Historycznoliterackie", nr 1 (1972) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 214

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KUCHARSKI Jan: Wczesne opowiadania i nowela Stefana Żeromskiego. "Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego". Prace Historycznoliterackie nr 1, Gdańsk 1972, s. 79-108.

Założeniem autora było ukazanie wczesnej nowelistyki Żeromskiego w kontekście historycznoliterackim. Po podziale opowiadań według tematów: 1. sprawa chłopska, 2. rola inteligencji w walce z krzywdą społeczną, 3. zagadnienie walki narodowej zwolenczej, 4. zainteresowanie ozłowiekiem wyrosłe z naturalistycznych inspiracji - autor zestawia je z osiągnięciami Sienkiewicza, Prusa, Orzeszkowej, Konopnickiej, Dygasińskiego, a także Turgeniewa, Maupassanta i Zoli, akcentując nie tyle podobieństwa, ile różnice i nowatorstwo nowelistyki Żeromskiego. Ta odmienność wynika, jego zdaniem, z nadrzędnej funkcji idei nad kompozycją, z "odpatetyzowania" pozytywnych bohaterów, z impresjonistycznej techniki pisarskiej oraz z maksymalnego zbliżenia postaw narratora i bohatera.

BP/46/97

J.J.K.

(II) ŻYGA Aleksander. Program ideowo-artystyczny. "Życia" za redakcji Ludwika Szczepańskiego. "Ruch Literacki" R. 13:1972 z. 3, s. 135-152.

Artykuł przynosi obszerną informację o polemikach, jakie toczyły się wokół "Życia" za redakcji L. Szczepańskiego. Omawia szczegółowo walkę prowadzoną przez obóz "młodych" z przejawami zakłamanego moralności społecznej oraz z ciasno pojętym patriotyzmem. Stwierdza również, że precyzujące się stanowisko ideowe pisma wiodło do akcentowania indywidualizmu, co nie miało przekreślać zobowiązań artysty wobec "życia", zwłaszcza - wobec żywotnych spraw narodu.

BP/46/98

B.W.